

Jesús TUSON, *El llenguatge*, Barcelona, Empúries, 1994, 96 pàg., ISBN 84-7410-429-X.

Jesús TUSON, *Introducció a la lingüística*, Barcelona, Columna, 1994, 146 pàg., ISBN 84-7809-679-5.

Aviat farà deu anys que el professor Jesús Tuson va iniciar, amb *El luxe del llenguatge*, la seva carrera d'assagista d'èxit. Ara acaba de publicar dos llibres que ens permeten d'assaborir, alhora, les dues cares professionals de Jesús Tuson, la de professor de lingüística a la Universitat de Barcelona i la de pensador lliure.

Aquesta doble estrena editorial, a més, ens permet també de descobrir la gran harmonia que existeix entre les dues facetes de l'autor. Jesús Tuson no fa dos discursos — l'un científic, l'altre polític — sinó un discurs únic, al servei de la comunitat universitària en el cas d'*Introducció a la lingüística* i en sintonia amb el gran públic lector en *El llenguatge*.

De vegades es repeteix, és clar. Però no hi fa res. Aquests dos últims llibres de Jesús Tuson tenen el mateix segell personal que els anteriors. La seva veu és alhora forta i amable, convincent i dialogant, rigorosa i amena, personalíssima. Llegir un llibre de Jesús Tuson és un veritable luxe intel·lectual. I, per postres, les seves obres tenen la virtut de ser breus.

En *El llenguatge*, editat per Empúries, l'autor avisa els lectors en el

sentit que «cal advertir que aquesta obra no ha estat projectada com una introducció a la Lingüística (ciència del llenguatge), sinó més aviat com una presentació informal d'algunes característiques essencials del llenguatge mateix». Naturalment, és l'altre llibre, *Introducció a la lingüística*, publicat per Columna, l'encarregat d'obrir-nos de bat a bat la porta d'aquesta ciència. «Val a dir —assenyala el mateix autor— que llibres introductoris d'aquestes característiques són abundants en moltes llengües (especialment en anglès, i també en castellà, francès, alemany, italià...), però, lamentablement, no en llengua catalana.»

Vet aquí l'itinerari que ens proposa Jesús Tuson per endinsar-nos en el fascinant país de la lingüística. De primer, una aproximació general al fet lingüístic. Després, una vista panoràmica de la història de les investigacions sobre el llenguatge. Tot seguit, els plats forts del viatge: l'estudi del so (fonètica i fonologia), les estructures de la llengua (morfologia i sintaxi) i el significat (semàntica). El professor Tuson ens condueix després a la terra fronterera entre la psicologia i la llengua (psicolingüística) i, més endavant, a una altra intersecció, la formada per

la societat i el fet lingüístic (sociolingüística). Finalment, el nostre guia, per si no n'hem tingut prou, acaba amb una proposta per continuar fent camí, a partir d'un seguit de lectures classificades.

En aquests dos últims llibres, sobretot en *El llenguatge*, Jesús Tuson predica un cop més la bona nova hu-

manista, que podem resumir en dos missatges essencials: és el llenguatge —el més valuós de tots els tresors còsmics— el que ens converteix en humans, i totes les llengües tenen la mateixa dignitat i el mateix dret a la plenitud.

Joan TUDELA